

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Reactie op repliek

Stokman, F.N.

Citation

Stokman, F. N. (1981). Reactie op repliek. *Acta Politica*, 16: 1981(2), 286-289. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3452183>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3452183>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Terecht betwist Stokman de uitspraak, dat Braam zijn studie de perspectieven van de positionele methode op een vruchtbare wijze combineert met die van de decisiemethode. Deze uitspraak heb ik echter niet gedaan. Ik heb juist opgemerkt, dat het relationele aspect van invloed (het positionele aspect waarin Stokman geïnteresseerd is) marginale aandacht krijgt (p. 13). Met andere woorden mijn inschatting is, dat uitbreiding van het begrippenapparaat van Braam met de positionele methode ons theoretisch verder zal brengen, dan de uitbreiding van het apparaat van Helmers c.s. met de decisiemethode. Nagel's conceptie van macht-als-veroorzaakt-door-voorkeuren is niet uit de lucht komen vallen. Vergelijkbare ideeën zijn te vinden in de werken van Simon, March en Dahl. Bij de uitwerking van deze conceptie stuit de onderzoeker inderdaad op grote problemen, maar bij de uitwerking van welke conceptie van macht is dat niet het geval?

Hebben we met andere benaderingen reeds zoveel bereikt en is deze causale conceptie reeds zo grondig onderzocht, dat we haar verder maar beter kunnen negeren? Gegeven de bestaande pluriformiteit in opvattingen en gezien de causaliteitsproblematiek die zich bij de bestudering van macht voordoet, ben ik voorshands voorstander van ook deze benadering verder te exploreren(!). Persoonlijk vind ik vooralsnog het probleem aangaande de operationalisatie van voorkeuren en uitkomsten in Nagel's benadering van groter gewicht dan het probleem dat Stokman signaleert.

Indien Stokman de vier besproken empirische studies liever gekwalificeerd wil zien als exploratief in plaats van beschrijvend, dan heb ik met zijn wens geen moeite. Ik heb echter bepaald veel moeite met studies waarin niet wordt voortgebouwd op bestaande kennis en onderzoeksresultaten, en waarin de karakterisering 'exploratief' wordt gebruikt om gemakzucht, gebrek aan middelen, carrière-overwegingen, onderwijsdoeleinden en/of welke extern-wetenschappelijke overwegingen dan ook te maskeren.

J. W. Letterie

Reactie op Repliek

Het begint er in het kleine politicologenwereldje in Nederland op te lijken dat je geen publikatie meer kunt bespreken of de auteur klimt in de pen. Zo ook Letterie. Dankzij boekbesprekingen is het mogelijk een ruimer publiek te attenderen op publikaties via een korte weergave van de inhoud en een evaluatie daarvan door een deskundige. Wanneer dat frequent met replieken gepaard gaat, schrikt dat af met als gevolg dat publikaties in het geheel niet besproken en gesignaleerd worden. Ik vind het bijv. zeer triest dat een aantal politicologische proefschriften na drie, vier jaar nog niet in *Acta Politica* besproken is.

Het grote aantal replieken duidt erop dat auteurs, uit onzekerheid of onderschatting van hun collega's, bang zijn dat hun publikatie uitsluitend op basis van het oordeel van de boekbespreker wordt beoordeeld. Deze angst resulteert vaak in een repliek waarin meer op de man dan op de bal wordt gespeeld. Zo ook bij Letterie. Ik zou dan ook graag iedere lezer willen aanraden tenminste de laatste alinea van Letterie's repliek te lezen. Ik acht de lezer wel in staat op basis daarvan tot een eigen oordeel te komen.

Een belangrijk punt in mijn kritiek op Letterie's oratie was de plaatsing van de studie van Hunter. Ik stelde, met zovelen voor mij, dat Hunter's methode is gebaseerd op machtsreputatie en dat zijn benadering personalistisch was. Letterie betwist dit in zijn repliek. Welnu, wat is het object van Hunter's studie?

Ik citeer (cursiveringen van mij):

'Within the physical setting of the community, power itself is resident in the men who inhabit it. To locate power in Regional City, it is therefore necessary to identify some of the men who wield power, as well as to describe the physical setting in which they operate. In Regional City the men of power were located by finding persons in prominent positions in four groups that may be assumed to have power connections. These groups were identified with business, government, civic associations, and society' activities. From the recognized, or nominal, leaders of the groups mentioned, lists of persons presumed to have power in community affairs were obtained. Through a process of selection, utilizing a cross section of 'judges' in determining leaderships rank, and finally by a further process of self-selection, a rather long list of possible power leadership candidates was cut down to manageable size for the specific purpose of this study. Forty persons in the top levels of power in Regional City were selected from more than 175 names.' (Hunter, 1953, 10-11.)

Om het nog eens anders te zeggen:

'These lists of more than 175 persons were rated by 'judges' who selected by mutual choice the top forty persons in the total listings. These forty were the object of study and investigation in Regional City. Some data were collected about the total number. Twenty-seven members of the group were interviewed . . . Any figures used in this study will need to be tied fairly rigidly to the twenty-seven members on whom there are comparable data.' (Hunter, 1953, 61.)

Vervolgens probeert Hunter een 'rudimentaire' machtspyramide op te bouwen met behulp van de volgende vraag aan de 27 geïnterviewde leiders:

'If a project were before the community that required decision by a group of leaders - leaders that nearly everyone would accept - which ten on the list of forty would you choose?' (Hunter, 1953, 62.)

